

ואף כף הקדים שב"א, שהיא יראה, בשם יהו"ה, לאהבה שהיא קמ"ץ רחמים, שב"א מצד הגבורה, כי באש ה' נשפט. קמ"ץ מימין, וקמץ הפהן משם, משום שמעלין בקדש ולא מורידין, ומשום זה הקדימו שס"ה לא תעשה, שהם יראה, לרמ"ח מצוות, שהם אהבה. זהו שפתוב זה שמי לעלם וכו'. שמי עם י"ה - שס"ה, זכרי עם ו"ה - רמ"ח.

דרגה ששית ביראת ה' - והיה אמונת עתיד וכו'. אמונת - סדר זרעים, עתיד - סדר מועד, חסן - סדר נשים, ישועת - סדר נזיקין, חכמה - סדר קדשים, ודעת - סדר טהרות. אם יש יראת ה' - פן, ואם לא - לא. וסימן: זמ"ן נק"ט.

ואלו ששת סדרי המשנה בדרך סוד, הם מעמוד האמצעי שכולל ששה סדרי משנה, ומי שרוצה לקחתו ללא שכינתו, שהיא יראת ה', עליו נאמר ונרגן מפריד אלוף, כאלו עשה קצוץ ופרוד בין הקדוש-ברוך-הוא לשכינתו, וכדי שלא יעשו פרוד, אף על גב שלמד אדם ששה סדרי משנה ולא הקדים לו יראת ה', שהיא שכינתו, הקדוש-ברוך-הוא לא שורה עליו. ולכן אם יש יראת ה' - פן, ואם לא - לא, כאלו לא היה כלום בידו.

אמונה, היא האם העליונה מצד החסד, שבה קריאת שמע שהיא אמונה, והיא עתיד מצד הגבורה, שבו נאמר ואל יבא בכל עת אל הקדש וגומר. חסן הוא מצד של העמוד האמצעי. ישועת נקראת מצד של נצח, וגם נצח ישאל לא ישקר ולא

ברוך אתה יהו"ה מגן אברהם, ואוף הכי אקדים שב"א דאיהי יראה בשם יהו"ה, לאהבה דאיהי קמ"ץ רחמי, שב"א מסטרא דגבורה, כי באש יהו"ה נשפט (ישעיהו טו טז), קמ"ץ מימינא, וקמץ הפהן משם (ויקרא ה יב). בגין דמעלין בקדש ולא מורידין, ובגין דא אקדימו שס"ה לא תעשה דאינון דחילו, לרמ"ח פקודין דאינון רחימו, הדא הוא דכתיב (שמות ג טו) זה שמי לעלם וכו', שמי עם י"ה שס"ה, זכרי עם ו"ה רמ"ח.

דרגא שתיתאה ביראת יי', והיה אמונת עתיד וכו' (ישעיה לג ו), אמונת סדר זרעים, עתיד סדר מועד, חסן סדר נשים, ישועות סדר נזיקין, חכמה סדר קדשים, ודעת סדר טהרות, אי איכא יראת יי' אין, ואי לא לא, וסימן זמ"ן נק"ט.

ואלו שית סדרי משנה בארץ רזא, אינון מעמודא דאמצעיתא, דפליל שית סדרי מתניתין, ומאן דבעי לנטלא ליה בלא שכינתיה דאיהי יראת יי', עליה אתמר (משלי טז כח) ונרגן מפריד אלוף. כאלו עביד קצוץ ופרוד בין קודשא בריה הוא ושכינתיה, ובגין דלא יעבדון פרודא, אף על גב דאוליף אדם שית סדרי משנה, ולא אקדים ליה יראת יי', דאיהי שכינתיה, קודשא בריה הוא לא שריא לגביה, ובגין דא אי איכא יראת יי' אין, ואי לא לא, כאלו לא הוה פלום בידיה.

אמונה איהי אימא עלאה מסטרא דחסד, דבה קריאת שמע דאיהי אמונה, ואיהי עתיד מסטרא דגבורה, דביה אתמר (ויקרא טז ב) ואל יבא בכל עת אל הקדש וגומר, חסן איהו מסטרא דעמודא

דאמצעיתא, ישועות אתקריית מסטרא דנצח, וגם נצח ישראל לא ישקר

ינחם. חֲכָמָה היא סֵדֶר קְדָשִׁים, שְׁהוּא הוֹד, וְדַעַת הוּא יְסוּד, שְׁהוּא סֵדֶר טְהוּרוֹת.

וַיֵּשׁ שִׁיאֵמֵר בְּהַפּוֹךְ - מִצַּד הַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה היא אֲמוֹנָה, וּמִצַּד שֶׁל צְדִיק שָׁבוּ כְּלוּלִים שְׁנֵי שְׁמוֹת אֲמ"ן, שֶׁהֵם יֵאֱהוּדוֹנָה"י, וּבְצַדִּיק עֵץ פְּרִי עֵשָׂה פְּרִי לְמִינוֹ אֲשֶׁר זָרְעוּ בוֹ עַל הָאָרֶץ, וְלִכְּן נִקְרָא סֵדֶר זָרְעִים.

עֲתִיד, הוּא מִצַּד שֶׁל הוֹד שְׁהוּא סֵדֶר מוֹעֵד, שָׁבוּ אוֹכְלִים כָּל אַרְבַּע, וְתוֹלִים כָּל חֲמֵשׁ, וְשׁוֹרְפִים בְּתַחֲלַת שָׁשׁ. חֶסֶן, הוּא מִצַּד שֶׁל הַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי שָׁבוּ סֵדֶר נְשִׁים, יְשׁוּעַת הוּא סֵדֶר גּוֹיָקִין מִצַּד הַגְּבוּרָה, שְׁמֵשׁ כָּל הַדְּיָנִים יוֹצְאִים לְמִי שֶׁעוֹשֶׂה גִזָּק לְחַבְרוֹ. חֲכָמָה נִקְרָאת מִצַּד הַחֶסֶד, שָׁבָה הַרוּצָה לְהַחֲפִים יְדָרִים, וְהוּא סֵדֶר קְדָשִׁים, וְעִמּוֹ נִצַּח. זֶהוּ שְׁכָתוּב נְעֻמּוֹת בִּימִינְךָ נִצַּח. דַּעַת שְׁהוּא סֵדֶר טְהוּרוֹת. וְהוּא שֵׁשׁ סִדְרֵי מִשְׁנָה, בְּסוּד שֶׁל לֵהֵט הַחֶרֶב הַמַּתְהַפֶּכֶת, מִרְחָמִים לְדִין וּמִדִּין לְרַחֲמִים.

דְּרָגָה שְׁבִיעִית בִּירְאָת ה' - שְׁאִין לוֹ חֶסֶד. זֶהוּ שְׁכָתוּב יִרְאוּ אֶת ה' קְדָשׁוֹ כִּי אֵין מַחְסוֹר לִירְאָיו. לֹא יִהְיֶה מֵאוֹתָם שְׁנֵאֵמֵר בָּהֶם וְחוּשֶׁף מִיִּשְׁר אֶף לְמַחְסוֹר, וְלֹא יִהְיֶה לוֹ חֶסֶד בְּתוֹרָה אִם הוּא בַּעַל תּוֹרָה, שְׁבִלֵי תּוֹרָה אֵין יִרְאָה, כְּמוֹ שְׁנֵאֵמֵר אֵין בּוֹר יִרְא חֲטָא, כְּמוֹ שְׁאִין תּוֹרָה בְּלִי יִרְאָה, אֶף כִּף אֵין יִרְאָה בְּלִי תּוֹרָה, לֹא יִהְיֶה חֶסֶד בְּנִשְׁמָתוֹ, וְלֹא יִהְיֶה חֶסֶד בְּמַעֲשָׁיו הַטּוֹבִים, שְׁאִין חֶסֶד וְעֲנִיּוֹת כְּחֶסֶד שֶׁל תּוֹרָה וּמִצְוֹת טוֹבוֹת, כְּמוֹ שְׁבִאֲרוּהוּ בַּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, אֵין עֲנִי אֶלָּא מִתּוֹרָה וּמִן

וְלֹא יִנְחָם (שְׁמוּאֵל א טו כט), חֲכָמָה אִיהִי סֵדֶר קְדָשִׁים דְּאִיהוּ הוֹד, וְדַעַת אִיהוּ יְסוּד דְּאִיהוּ סֵדֶר טְהוּרוֹת.

וְאִית דִּיִּימָא בְּהַפּוֹכָא, מִסְטָרָא דְשְׂכִינְתָא תַּתְּאָה אִיהִי אֲמוֹנָה, וּמִסְטָרָא דְצְדִיק דְבִיהַּ כְּלִילָן תְּרִין שְׁמָהֵן אֲמ"ן, דְּאֲנוּן יֵאֱהוּדוֹנָה"י, וּבְצַדִּיק עֵץ פְּרִי עֵשָׂה פְּרִי (דף ה ע"ב) לְמִינוֹ אֲשֶׁר זָרְעוּ בוֹ עַל הָאָרֶץ (בראשית א יא). וּבְגִין דָּא אֲתִקְרִי סֵדֶר זָרְעִים.

עֲתִיד אִיהִי מִסְטָרָא דְהוֹד דְאִיהִי סֵדֶר מוֹעֵד, דְבִיהַּ אוֹכְלִין כָּל אַרְבַּע וְתוֹלִין כָּל חֲמֵשׁ וְשׁוֹרְפִין בְּתַחֲלַת שָׁשׁ, חֶסֶן אִיהוּ מִסְטָרָא דְעִמּוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא דְבִיהַּ סֵדֶר נְשִׁים, יְשׁוּעוֹת אִיהִי סֵדֶר גּוֹיָקִין מִסְטָרָא דְגְבוּרָה, דְתַמָּן כָּל דְיָנִין נְפָקִין לְמָאן דְעָבִיד גִּזָּק לְחַבְרִיהַּ, חֲכָמָה אֲתִקְרִיאת מִסְטָרָא דְחֶסֶד, דְבָהּ הַרוּצָה לְהַחֲפִים יְדָרִים וְהוּא סֵדֶר קְדָשִׁים, וְעִמּוּיָהּ נִצַּח, הֵדָא הוּא דְכְתִיב (תהלים טו יא) נְעִימַת בִּימִינְךָ נִצַּח, דַּעַת דְאִיהוּ סֵדֶר טְהוּרוֹת, וְאֵינּוּן שִׁית סִדְרֵי מַתְנִיתִין, בְּרָזָא דְלֵהֵט הַחֶרֶב הַמַּתְהַפֶּכֶת, מִרְחָמִי לְדִינָא וּמִדִּינָא לְרַחֲמִי.

דְּרָגָא שְׁבִיעִיָא בִּירְאָת יי' דְלִית לִיהַּ חוּסֵר, הֵדָא הוּא דְכְתִיב (תהלים לד י) יִרְאוּ אֶת יי' קְדוֹשָׁיו כִּי אֵין מַחְסוֹר לִירְאָיו, לֹאוּ יִהְיֶה מֵאֵינּוּן דְאֲתִמֵּר בְּהוֹן (משלי יא כד) וְחוּשֶׁף מִיִּשְׁר אֶף לְמַחְסוֹר, וְלֹא יִהְיֶה לִיהַּ חוּסֵר בְּאוֹרֵייתָא אִם הוּא מְאִרֵי תּוֹרָה, דְבְּלֹאוּ אוֹרֵייתָא לִית דְחִילוֹ, כְּמָא דְאֲתִמֵּר אֵין בּוֹר יִרְא חֲטָא, כְּגוֹנוּנָא דְלִית אוֹרֵייתָא בְּלֹא דְחִילוֹ, אוּף הָכִי לִית דְחִילוֹ בְּלֹא אוֹרֵייתָא, לָא יִהְיֶה חֶסֶד בְּנִשְׁמָתִיהַּ, וְלֹא יִהְיֶה חֶסֶד בְּעוֹבְדוֹי טְבִין, דְלִית חוּסֵר וְעֲנִיּוֹת כְּחוּסֵר דְאוֹרֵייתָא וּפְקוּדֵיִיא טְבִין, כְּמָה דְאוּקְמוּהוּ